

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/752/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212209369
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212209369.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom Praha, Novodvorská 994, IČO: 25 117 483, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti odporcovi: B. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. P., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Mgr. Angelikou Piskalíkovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Zámky, o zaplatenie 136.984,35 CZK s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 07. 03. 2014 č. k. 7C/3/2013-92, takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi (nesprávne uvedené odporkyni) povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 136.984,35 CZK s úrokom z omeškania vo výške 10,50 % ročne zo sumy 106.652,10 CZK od 15. 06. 2008 do 30. 06. 2008, vo výške 10,75 % ročne zo sumy 106.652,10 CZK od 01. 07. 2008 do 31. 12. 2008, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 106.652,10 CZK od 01. 01. 2009 do 30. 06. 2009, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 106.652,10 CZK od 01. 07. 2009 do 31. 12. 2009, vo výške 8 % ročne zo sumy 106.652,10 CZK od 01. 01. 2010 do 31. 06. 2010 a vo výške 7,75 % ročne zo sumy 106.652,10 CZK od 01. 07. 2010 do zaplatenia a to do 15 dní. Zároveň ho zaviazal zaplatiť trovy konania navrhovateľa titulom súdneho poplatku 378 eur do 15 dní.

Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 497, § 502 a § 369 Obchodného zákonníka, ako i § 52 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka. Po oboznámení sa s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom zistil, že medzi pôvodným veriteľom Česká sporiteľňa a.s. a odporcom bola uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej boli odporcovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 100.000 CZK s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 12,03 % ročne. Odporca sa zaviazal zaplatiť úver v mesačných splátkach po 1.774 CZK, ktoré zmluvné povinnosti si neplnil a nedoplatok na úvere ku dňu postúpenia pohľadávky navrhovateľovi predstavoval sumu 136.984,35 CZK, pozostávajúcej z istiny vo výške 106.652,10 CZK, poplatkov vo výške 864 CZK a úroku z omeškania vo výške 29.468,25 CZK. Návrhu navrhovateľa preto v celom rozsahu vyhovel. Zároveň mu v zmysle § 517 ods. 2 OZ priznal i úrok z omeškania tak, ako ho špecifikoval vo výroku rozsudku. V časti, týkajúcej sa náhrady trov konania uviedol, že navrhovateľ mal v konaní plný úspech, avšak náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré vyčíslil v celkovej sume 1.443,98 eura, mu nemohol priznať, pretože rozsudok bol vyhlásený dňa 07. 03. 2014, navrhovateľ písomné vyčíslenie trov konania zaslal e-mailom dňa 11. 03. 2014 a toto doplnil písomne dňa 17. 03. 2014. Opierajúc sa o ust. § 42 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 OSP mal za to, že za situácie, že e-mailové podanie navrhovateľa, ktorým vyčíslil trovy konania, nebolo doplnené originálom v 3-dňovej lehote, ale došlo na súd až o 4 dni, naň nemožno prihliadnuť, v dôsledku čoho vyčíslenie trov právneho zastúpenia bolo podané až 17. 03. 2014, t.j. po uplynutí lehoty 3 pracovných dní. Za danej situácie preto navrhovateľovi priznal len náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 378 eur, ktoré zo spisu vyplývali.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie len proti výroku o trovách konania. V ňom uviedol tiež, že vo vzťahu k uvedenému rozhodnutiu (v časti náhrady trov právneho zastúpenia) podáva v zákonnej lehote návrh na opravu chýb v písaní, návrh na vydanie doplňujúceho rozsudku, alternatívne odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Po citácii zákonných ustanovení a to § 15 a § 17 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ako i ust. § 155 ods. 1, § 42 ods. 1, § 55 a § 57 ods. 1, 3 OSP prezentoval názor, že predmetný rozsudok obsahuje formálne nedostatky, pretože súd prvého stupňa v odôvodnení neuviedol, prečo mu nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia a navyše vec nesprávne právne posúdil. V tejto súvislosti poukázal na to, že pojednávanie, na ktorom bol vyneseneý rozsudok, sa konalo dňa 07. 03. 2014 (piatok), pričom vyčíslenie trov konania zaslal e-mailom dňa 11. 03. 2014 (streda) a teda v posledný deň 3-dňovej lehoty. Mal za to, že predmetné podanie urobené e-mailom bol povinný doplniť najneskôr do 3 dní, ktorá lehota je procesnou lehotou a pre jej počítanie, plynutie a zachovanie platia ust. § 55 a § 57 OSP, čo argumentačne podporil i rozhodnutím R 18/2008. Nakoľko doplnenie podania zveril na poštovú prepravu dňa 13. 04. 2014, t.j. na druhý deň od začatia plynutia 3-dňovej lehoty, čo dokladoval i pripojeným podacím hárkom, mal za to, že zákonom stanovená lehota zostala zachovaná, čím bol daný dôvod pre priznanie mu náhrady i trov právneho zastúpenia. Dodal tiež, že pokiaľ by sa odvolací súd nestotožnil s jeho názorom, v návrhu na začatie konania si uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za úkony vykonané ku dňu podania návrhu, a preto súd prvého stupňa mu mal priznať minimálne takto vyčíslenú náhradu trov konania.

Opatrovníčka odporcu sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 136.984,35 CZK s príslušenstvom v návrhu špecifikovanom z titulu nesplateného úveru. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel, keď uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 136.984,35 CZK s požadovanými úrokmi z omeškania a to do 15 dní. Zároveň odporcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy konania navrhovateľa titulom súdneho poplatku 378 eur do 15 dní. Pre absenciu odvolania účastníkov konania vo veci samej rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania takto zostala len jeho výroková časť, týkajúca sa náhrady trov konania.

Rozhodovanie o náhrade trov konania, v ktorom sa premieta zásada zodpovednosti za výsledok občianskoprávneho (sporového) konania, je upravená v ust. § 142 OSP. Základným merítkom pre nárok na náhradu trov je miera úspechu vo veci a tento treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu v zmysle procesného výsledku. Procesný úspech v plnom rozsahu na strane účastníkov konania znamená stav, pri ktorom súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci a vydá rozsudok v súlade s navrhovaným petítom. Pokiaľ teda účastník má plný úspech vo veci, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatnenie alebo bránenie svojho práva (§ 142 ods. 1 OSP). V prípade, že mal úspech len čiastočný, náhrada trov konania bude pomerne rozdelená alebo v prípade, že úspech a neúspech sú vyvážené, vysloví súd, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 OSP). Určité odchýlky od týchto zásad pripúšťa ust. § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého, ak účastník má vo veci neúspech len v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania.

Niet pochýb o tom, že v tomto konaní si navrhovateľ voči odporcovi uplatnil zaplatenie sumy 136.984,35 CZK s príslušenstvom, ktorá istina s príslušenstvom mu bola v celom rozsahu napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa právoplatne priznaná. Vo svetle zhora uvedených zásad preto platí, že navrhovateľ mal v konaní plný úspech, z ktorého dôvodu mu v zmysle § 142 ods. 1 OSP vzniklo právo na náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie jeho práva voči v konaní neúspešnému odporcovi. Rovnako tak niet sporu o tom, že trovy konania navrhovateľa pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku, ako aj trov právneho zastúpenia, pričom navrhovateľ si priznanie týchto trov uplatnil nielen v návrhu vo veci samej, ale rovnako tak ústne do zápisnice na pojednávaní na súde prvého stupňa konanom dňa 07. 03. 2014, na ktorom došlo i k vyhláseniu rozsudku. Následne vyčíslenie trov konania zaslal prvostupňovému súdu e-mailom dňa 11. 03. 2014 a toto svoje podanie doplnil v písomnej forme, ktorú písomnosť zveril

na poštovú prepravu dňa 13. 03. 2014 a ktorá bola doručená súdu prvého stupňa dňa 17. 07. 2014. Súd prvého stupňa májúc za to, že na e-mailové podanie navrhovateľa, ktorým vyčíslil trovy konania, pre nezachovanie 3-dňovej lehoty jeho doplnenia nemožno prihliadnuť, z ktorého dôvodu navrhovateľ vyčíslil trovy konania až po uplynutí 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, a preto mu priznal napadnutým rozsudkom len náhradu trov konania, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 378 eur.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do 3 pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Ak účastník v lehote podľa ods. 1 trovy nevyčíslil, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi, okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 2 OSP).

Vychádzajúc z týchto ustanovení je zjavné, že rozhodovanie o náhrade trov konania je založené na zásade podania návrhu účastníkom konania na priznanie náhrady trov konania na základe špecifikácie požadovaných trov konania. Súd preto o náhrade trov konania rozhoduje len na návrh účastníka konania a nie aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Pre účastníka, ktorý sa o svoje procesné práva má starať vo vlastnom záujme, podanie návrhu a vyčíslenie trov nemôže znamenať totiž výraznejšiu záťaž. Aj stručná požiadavka účastníka konania, či už v návrhu alebo v priebehu konania, predstavuje relevantný návrh na priznanie náhrady trov konania. Platí preto, že na to, aby sa priznala náhrada trov konania, treba navrhnúť spravidla pred rozhodnutím vo veci samej aj výrok o náhrade trov konania a predložiť vyčíslenie tejto náhrady, pretože bez vyčíslenia nemožno takúto náhradu priznať. Z toho vyplýva, že vyčíslenie je povinné nielen u právneho zástupcu, ale aj u účastníka, ktorý nie je právne zastúpený. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ak účastník v tejto lehote trovy konania nevyčíslil, súd mu z úradnej povinnosti prizná len náhradu trov konania, ktoré vyplývajú zo spisu a to k okamihu vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. To však neplatí pre náhradu trov právneho zastúpenia. Tieto trovy treba vždy v ustanovenej lehote vyčísliť, inak ich náhradu súd nemôže priznať. Účastníkovi, ktorý v lehote 3-pracovných dní nevyčíslil trovy konania a zo spisu mu okrem trov právneho zastúpenia iné trovy nevyplývajú, súd náhradu trov konania neprizná. V tomto prípade súd nie je viazaný podľa § 170 ods. 1 OSP rozhodnutím o priznaní náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Tomu nebráni ani skutočnosť, že výrok prisudzujúci nevyčíslené trovy konania bol vyhlásený v rámci rozsudku, pretože rozhodnutie o trovách konania má v takomto prípade povahu uznesenia.

Podľa § 42 ods. 1 OSP podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami, alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej, alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

V súdnej veci však súd prvého stupňa vo svetle zhora citovanej zákonnej úpravy a uvedených záverov nepostupoval, keď dospel k záveru, že navrhovateľovi nemožno priznať náhradu trov právneho zastúpenia pre nesplnenie si povinnosti v lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku tieto vyčísliť s ohľadom na nemožnosť prihliadnuť na vyčíslenie trov konania urobené elektronickými prostriedkami dňa 11. 03. 2014. Je totiž potrebné prisvedčiť tvrdeniu navrhovateľa, že 3-dňová lehota na doplnenie podania urobeného elektronickými prostriedkami tak, ako to má na mysli ust. § 42 ods. 1 OSP, je lehotou procesnou, pre ktorej počítanie plynutia a zachovanie platia ust. § 55 a § 57 OSP. V zmysle § 57 ods. 3 OSP lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Znamená to potom, že pokiaľ k vyhláseniu rozsudku v predmetnej veci došlo dňa 07. 03. 2013, navrhovateľ trovy konania vyčíslil podaním urobeným elektronickými prostriedkami dňa 11. 03. 2014 a toto podanie následne doplnil písomne, ktorú písomnosť zveril na poštovú prepravu dňa 13. 03. 2014, splnil si svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 151 ods. 1 OSP

a to povinnosť vyčíslieť trovy konania najneskôr do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia. Súd prvého stupňa tak svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, pretože nebol daný dôvod pre aplikáciu § 151 ods. 2 OSP v tomto konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Za danej situácie bolo preto povinnosťou súdu prvého stupňa následne skúmať v nadväznosti na vyčíslenie trov konania vykonané navrhovateľom ich účelnosť a správnosť, pričom súd prvého stupňa sa však vecou z tohto hľadiska nezaoberal a nehodnotil výšku navrhovateľom požadovanej náhrady trov konania. Túto si navrhovateľ vo vyčíslení uplatnil vo výške 346,50 eura za zaplatený súdny poplatok a vo výške 1.097,48 eura ako trovy právneho zastúpenia. Uvedená okolnosť sama o sebe preto musí viesť k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti, pretože pokiaľ by odvolací súd sám vykonal hodnotenie veci, z hľadiska aplikácie ust. § 142 ods. 1 OSP a teda z hľadiska, ktorým sa súd prvého stupňa vôbec vecou nezaoberal, svoje rozhodnutie by z tohto dôvodu založil na inom právnom závere a skutočnostiach doposiaľ neposudzovaných a nehodnotených a účastníci konania by už nemali možnosť sa k nim vyjadrovať a tieto namietat'. Tým by došlo k znemožneniu realizácie procesných práv účastníkov pre nerešpektovanie ústavného princípu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania odvolacím súdom a tým i k odopretiu možnosti prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu súdu prvého stupňa bezvýznamných, avšak z hľadiska posúdenia odvolacím súdom rozhodujúcich skutočností. V konečnom dôsledku by to znamenalo odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania preto podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom súd prvého stupňa opätovne rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP). Neopomenie pri svojom rozhodovaní tiež aplikovať i ust. § 149 ods. 1 OSP, podľa ktorého ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi, ako i ust. § 151 ods. 8 OSP, podľa ktorého vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

Pre úplnosť odvolací súd s ohľadom na odvolací petit len poznamenáva, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre rozhodovanie súdu o oprave rozsudku v zmysle § 164 OSP, keďže pri rozhodovaní o náhrade trov konania s ohľadom na dôvody preskúmaného rozhodnutia nedošlo k chybám v písaní a počítaní, ani k iným zrejším nesprávnostiam a tiež ani pre aplikáciu ust. § 166 ods. 1 OSP a to vydanie dopĺňacieho rozsudku, pretože v rozsudku súdu prvého stupňa neabsentuje rozhodnutie o trovách konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.